

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.1.2017 r.
COM(2017) 38 final

2017/0013 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywę 2011/65/UE w sprawie ograniczenia stosowania niektórych
niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SWD(2017) 22 final}

{SWD(2017) 23 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Przyczyny i cele wniosku

Dyrektywa 2011/65/UE (zwana dalej dyrektywą RoHS 2) określa przepisy dotyczące ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (EEE). Przepisy dyrektywy RoHS 2 stosuje się w odniesieniu do całego EEE wprowadzanego do obrotu w UE bez względu na to, czy jest produkowany w UE czy w państwach trzecich. Dyrektywa RoHS 2 ma wpływ głównie na producentów przemysłowych, importerów i dystrybutorów EEE oraz nabywców EEE.

W dyrektywie RoHS 2 odniesiono się do zapobiegania powstawaniu odpadów, które jest priorytetem w hierarchii postępowania z odpadami. Zapobieganie powstawaniu odpadów obejmuje działania mające na celu zmniejszenie zawartości substancji szkodliwych w materiałach i produktach. Zmniejszenie ilości substancji niebezpiecznych w zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym ma korzystny wpływ na gospodarowanie odpadami. Przyczynia się również do promowania ponownego użycia i recyklingu używanych materiałów, co wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Dyrektywa RoHS 2 jest niezbędna, by zapobiegać powstawaniu barier handlowych i zakłócaniu konkurencji w UE, co może mieć miejsce w przypadku różnic w przepisach lub środkach administracyjnych służących ograniczaniu stosowania niebezpiecznych substancji w EEE w poszczególnych państwach członkowskich. Ponadto dyrektywa RoHS 2 przyczynia się do ochrony zdrowia ludzi oraz do racjonalnego ekologicznie odzysku i usuwania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Dyrektywa RoHS 2 jest przekształceniem wcześniejszej dyrektywy w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym 2002/95/WE (zwanej dalej dyrektywą RoHS 1). Dyrektywy RoHS 1 i RoHS 2 przyczyniły się do zmniejszenia ilości niebezpiecznych materiałów na całym świecie: szereg krajów, w tym Chiny, Korea i USA, wprowadziły przepisy podobne do dyrektyw RoHS.

W dyrektywie RoHS 2 wprowadzono nowe definicje i poszerzono zakres jej stosowania tak, by obejmował on wyroby medyczne oraz przyrządy do nadzoru i kontroli. Ocena skutków tych przepisów została przeprowadzona w ramach wniosku Komisji z 2008 r. W dyrektywie RoHS 2 wprowadzono jednak również kolejne zmiany: „otwarty zakres stosowania” dzięki nowej kategorii 11: „Inne EEE nieobjęte żadną z innych kategorii”. Dzięki tym zmianom przedmiotowa dyrektywa ma zastosowanie do całego EEE (oprócz sprzętu, który jest wyraźnie wyłączony z zakresu jej stosowania) i umożliwia szerszą interpretację EEE w oparciu o nową definicję uzależnienia od elektryczności. Podczas wprowadzania przepisów dotyczących „otwartego zakresu stosowania” w ramach dyrektywy RoHS 2 nie przeprowadzono ich szczególnej oceny.

Komisja jest upoważniona do zbadania, czy konieczne jest wniesienie poprawek do zakresu stosowania dyrektywy w odniesieniu do definicji EEE i ewentualnych wyłączeń grup produktów objętych zakresem stosowania dyrektywy RoHS 2 na podstawie otwartego zakresu stosowania wprowadzonego w wersji przekształconej z 2011 r. Komisja przeprowadziła wspomnianą ocenę i zidentyfikowała szereg problemów związanych z zakresem stosowania dyrektywy RoHS 2, które należy rozwiązać, aby uniknąć niezamierzonych skutków tego prawodawstwa.

W przypadku braku wniosku Komisji po dniu 22 lipca 2019 r. pojawiłyby się następujące problemy:

- zakaz prowadzenia operacji na rynku wtórnym (tj. odsprzedaż, rynek towarów używanych) na EEE nowo objętym zakresem stosowania. Oznacza to wstrzymanie tych operacji;
- brak możliwości naprawy z wykorzystaniem części zamiennych EEE nowo objętego zakresem stosowania i wprowadzonego zgodnie z prawem do obrotu przed tym terminem;
- odmienne (powodujące zakłócenia) traktowanie maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach zasilanych przewodowo w porównaniu z prawie identycznymi maszynami z napędem na baterie lub napędem silnikowym (obecnie wykluczonymi z zakresu stosowania dyrektyw RoHS);
- faktyczny zakaz wprowadzania do obrotu w UE organów piszczalkowych (niezgodnych z dyrektywami RoHS ze względu na ołów, którego używa się do produkcji pożądaných dźwięków).

Cztery powyższe problemy mogą wywierać wpływ na rynek UE, producentów i obywateli oraz negatywny wpływ na gospodarkę, środowisko, społeczeństwo i kulturę.

W niniejszym wniosku Komisji odniesiono się zatem do kwestii związanych z zakresem stosowania, których nie da się rozwiązać przez zastąpienie substancji albo przez objęcie wyłączeniem i opracowanie wytycznych, na przykład w odniesieniu do szczególnych grup produktów wykazujących stały problem ze zgodnością lub przypadków, gdy przepisy dotyczące zakresu stosowania powodują zakłócenia na rynku, a mianowicie:

- operacje na rynku wtórnym EEE objęte zakresem stosowania dyrektywy RoHS 2, ale nieobjęte zakresem stosowania dyrektywy RoHS 1;
- części zamienne EEE objęte zakresem stosowania dyrektywy RoHS 2, ale nieobjęte zakresem stosowania dyrektywy RoHS 1;
- maszyny jezdne z napędem trakcyjnym nieporuszające się po drogach zasilane przewodowo;
- organy piszczalkowe.

W niniejszym wniosku uwzględniono również wnioski wyciągnięte z wdrażania dyrektywy RoHS 2 wraz z jej ogólnymi celami i wymogami w zakresie przejrzystości prawnej.

Niniejsza inicjatywa nie jest częścią programu REFIT.

Spójność z obowiązującymi przepisami

Poruszając kwestie operacji na rynku wtórnym, niniejszy wniosek ma na celu przywrócenie pełnej spójności dyrektywy RoHS 2 z ogólnymi zasadami prawodawstwa UE dotyczącego produktów. W szczególności, jak określono w niebieskim przewodniku zawierającym horyzontalne wytyczne w sprawie roli wprowadzania do obrotu w prawodawstwie UE dotyczącym produktów¹: „W chwili udostępnienia na rynku produkty muszą być zgodne z unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym obowiązującym w chwili wprowadzenia ich do obrotu. W związku z powyższym nowe produkty wytworzone w Unii oraz wszystkie produkty importowane z państw trzecich – czy to nowe, czy używane – muszą spełniać stosowne przepisy unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego w chwili udostępniania ich na rynku unijnym. Zgodne z przepisami produkty po wprowadzeniu do obrotu mogą być następnie udostępniane w całym łańcuchu dostawy bez dodatkowych uwag, nawet w

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2016:272:FULL&from=EN>

przypadku zmian w stosownych przepisach prawa lub odpowiednich normach zharmonizowanych, o ile przepisy nie stanowią inaczej”. Definicje „udostępnienia na rynku” i „wprowadzenia do obrotu” zawarto w dyrektywie RoHS 2. Operacje na rynku wtórnym, na przykład odsprzedaż EEE, które mogą również obejmować naprawę, wymianę części zamiennych, odtworzenie i ponowne użycie, są dopuszczalne w przypadku większości (ale nie wszelkiego) EEE.

- 1) Zgodnie z dyrektywą RoHS 2 dopuszcza się, aby EEE nieobjęty zakresem stosowania dyrektywy RoHS 1, który nie spełnia wymagań dyrektywy RoHS 2, był nadal dostępny na rynku do dnia 22 lipca 2019 r. Po tym dniu zarówno pierwsze wprowadzenie niezgodnego z przepisami EEE na rynek, jak i operacje na rynku wtórnym (np. powtórna sprzedaż) dotyczące takiego EEE będą jednak zakazane. EEE, którego dotyczy wspomniane wstrzymanie operacji na rynku wtórnym, obejmuje wyroby medyczne, przyrządy do nadzoru i kontroli oraz inny EEE nowo objęty zakresem stosowania. Ta bariera dla operacji na rynku wtórnym nie jest spójna z ogólną harmonizacją prawodawstwa UE dotyczącego produktów. W związku z tym Komisja proponuje, by usunąć zapis o wstrzymaniu operacji na rynku wtórnym.
- 2) W dyrektywie RoHS 2 przewidziano wyjątek (od ogólnego ograniczenia substancji) w odniesieniu do przewodów i części zamiennych służących do naprawy lub ponownego użycia, aktualizacji funkcjonalności lub zwiększenia możliwości grup EEE stopniowo wchodzących w zakres stosowania tej dyrektywy. EEE nowo objęty zakresem stosowania niebędący wyrobami medycznymi ani przyrządami do nadzoru i kontroli nie został jednak ujęty w wykazie. Prowadzi to do niemożliwości wykorzystania części zamiennych po dniu 22 lipca 2019 r. oraz do nieuzasadnionej różnicy w traktowaniu. Komisja proponuje zatem wprowadzenie szczególnego przepisu wyłączającego części zamiennie z ograniczenia substancji, aby w dowolnym czasie umożliwić naprawę wszelkiego EEE objętego zakresem stosowania dyrektywy RoHS 2, który został wprowadzony do obrotu w UE.
- 3) W dyrektywie RoHS 2 wymieniono 10 szczególnych rodzajów sprzętu wyłączonego z przepisów dotyczących „otwartego zakresu stosowania”. Jeden rodzaj wyłączonego sprzętu („maszyna jezdna nieporuszająca się po drogach, udostępniana wyłącznie do użytku profesjonalnego”) obejmuje tylko maszyny z pokładowym źródłem zasilania. Przepis ten prowadzi do sytuacji, w której identyczne pod pozostałymi względami rodzaje maszyn podlegają dwóm różnym systemom regulacyjnym wyłącznie z powodu innego rodzaju źródła zasilania (pokładowego lub zewnętrznego). Komisja proponuje zmianę definicji „maszyny jezdnej nieporuszającej się po drogach udostępnianej wyłącznie do użytku profesjonalnego”, tak aby definicja ta obejmowała również maszyny z napędem trakcyjnym.
- 4) Komisja proponuje również, aby dodać organy piszczalkowe do listy sprzętu wyłączonego z zakresu stosowania w związku z brakiem możliwości ich zastąpienia.

Zgodnie z dyrektywą RoHS 2 należy określić czas obowiązywania wyłączeń w zakresie ograniczenia substancji, w związku z czym termin rozpoczęcia i termin zakończenia wyłączeń

zostały wyraźnie określone w treści załącznika III i IV lub pośrednio poprzez maksymalny okres obowiązywania określony w art. 5 ust. 2. W obecnej treści art. 5 ust. 2 nie określono jednak maksymalnego okresu obowiązywania dla kategorii 11.

Chociaż art. 5 ust. 5 nie wskazano konkretnego terminu wydania przez Komisję decyzji w sprawie wniosków dotyczących nowych wyłączeń, termin przeznaczony na wydanie przez Komisję decyzji w sprawie wniosków o przedłużenie wyłączenia upływa najpóźniej na 6 miesięcy przed wygaśnięciem danego wyłączenia, co w praktyce okazało się niewykonalne. W połączeniu z wymogiem, zgodnie z którym wniosek o przedłużenie należy złożyć nie później niż 18 miesięcy przed wygaśnięciem danego wyłączenia, termin ten zmusza Komisję do podjęcia decyzji w sprawie wniosków o przedłużenie obowiązujących wyłączeń w ciągu dwunastu miesięcy od złożenia wniosku, chyba że szczególne okoliczności uzasadniają inny termin. Dotrzymanie tego terminu jest w praktyce niewykonalne z powodu szeregu obowiązkowych etapów procedury niezbędnych do przeprowadzenia oceny wniosku o przedłużenie. Termin ten nie wnosi żadnej dodatkowej wartości wykraczającej poza obowiązującą przejrzystą procedurę oceny wniosków o przedłużenie, a utrzymanie terminu, który w praktyce okazał się niewykonalny, nie przyczynia się do zapewnienia przedsiębiorstwom i zainteresowanym stronom przewidywalności. Ciągłość działania jest w każdym razie zapewniona, ponieważ uczestnicy rynku mogą polegać na tym, że obowiązujące wyłączenie zachowa ważność do czasu podjęcia decyzji w sprawie wniosku o przedłużenie. W związku z tym przepis określający ramy czasowe przewidziane na podjęcie przez Komisję decyzji w sprawie wniosku o przedłużenie wyłączeń powinien zostać usunięty.

Spójność z polityką UE w innych obszarach

Zmiany objęte niniejszym wnioskiem nie zmieniają podstawowego podejścia realizowanego w ramach dyrektywy RoHS 2 ani jej spójności z innym prawodawstwem. Dyrektywa RoHS 2 i rozporządzenie w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) są spójne pod względem interakcji politycznej. W szczególności jeżeli chodzi o spójność z REACH, przewidziano przepis regulujący zarówno ograniczenia nowych substancji, jak i udzielanie wyłączeń od ograniczenia.

Dyrektywa RoHS 2 jest również spójna z innym prawodawstwem dotyczącym produktów, takim jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego i dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji. Inne prawodawstwo UE, na przykład w sprawie wyrobów medycznych lub bezpieczeństwa i higieny pracy, może zawierać niezależne zobowiązania w odniesieniu do fazy użytkowania EEE, jednak nie pokrywają się one z wymogami dyrektywy RoHS 2.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ, PROPORCJONALNOŚĆ I ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Podstawę prawną dyrektywy RoHS 2 oraz niniejszej inicjatywy stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), którego celem jest zagwarantowanie funkcjonowania rynku wewnętrznego przez zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich związanych z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego.

Problemy uwzględnionych w niniejszym wniosku nie można rozwiązać bez zmiany zakresu stosowania dyrektywy RoHS 2, ponieważ ich źródłem jest obecne sformułowanie prawne tego zakresu oraz powiązanych przepisów. Problemy te można rozwiązać wyłącznie na poziomie UE, ponieważ przepisy dotyczące ograniczenia stosowania niektórych

niebezpiecznych substancji w EEE wprowadzonym do obrotu w UE mają bezpośredni wpływ na jednolity rynek UE i nie mogą być opracowane na poziomie państwa członkowskiego, nie prowadząc do zakłócenia.

Wnioski są jedynymi wariantami strategicznymi, dzięki którym można w pełni rozwiązać zidentyfikowane problemy mające wpływ na jednolity rynek UE jako całość. Wszystkie inne możliwe warianty strategiczne nie dostarczą stałego i pełnego rozwiązania zidentyfikowanych problemów, ani nie zapewnią pewności prawa.

Sprawozdanie z oceny wpływu obejmuje dalsze wskazania dotyczące proporcjonalności wniosków. Inicjatywa ta dotyczy przeglądu wymaganego zgodnie z dyrektywą. Przegląd dyrektywy wprowadza się na mocy dyrektywy zmieniającej, treść której wyjaśniono poniżej.

Artykuł 1 ust. 1 lit. a) i art. 1 ust. 3 lit. a) zmieniają przejściowy termin ostateczny określony w art. 2 ust. 2 obecnej dyrektywy RoHS, który dotyczy udostępniania na rynku UE EEE nowo objętego zakresem stosowania, na uzgodniony termin na wprowadzenie do obrotu w UE tego samego EEE, o którym mowa w art. 4 ust. 3 dyrektywy RoHS. To samo podejście stosuje się do wszystkich innych grup produktów już objętych zakresem przedmiotowego przepisu. Wspomniana poprawka zapewnia przejrzystość prawną i spójność oraz znosi „wstrzymanie” operacji na rynku wtórnym, w związku z którym prowadzenie takich operacji w zakresie przedmiotowych produktów byłoby niemożliwe po dniu 22 lipca 2019 r.

Artykuł 1 ust. 1 lit. b) wyłącza z zakresu stosowania dyrektywy RoHS 2 organy piszczalkowe.

Artykuł 1 ust. 2 rozszerza zakres definicji maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach w celu objęcia nim maszyn z napędem trakcyjnym zasilanych przewodowo, oprócz podobnych maszyn z zasilaniem pokładowym. W rezultacie maszyny jezdne nieporuszające się po drogach z napędem trakcyjnym zostaną wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy RoHS 2.

W art. 1 ust. 3 lit. b) kable lub części zamienne służące do naprawy, ponownego użycia, aktualizacji funkcjonalności lub zwiększenia możliwości obejmuje się wyłączeniem od ograniczeń w odniesieniu do wszelkiego EEE nowo objętego zakresem stosowania. To samo podejście stosuje się do wszystkich innych grup produktów.

Artykuł 1 ust. 4 lit. a) ustanawia maksymalny okres obowiązywania dla wyłączeń mających zastosowanie do kategorii 11 dotyczącej „otwartego zakresu stosowania” (tj. „inne EEE nieobjęte żadną z innych kategorii”). W przypadku innych kategorii okres ważności dla wyłączeń już jest określony.

Artykuł 1 ust. 4 lit. b) znosi ostateczny termin na decyzję Komisji w sprawie przedłużenia ważności istniejących wyłączeń przez wzgląd na doświadczenie praktyczne i fakt, że taki ostateczny termin nie daje wnioskodawcom dodatkowej pewności.

3. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENY SKUTKÓW

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat trzech badań przygotowawczych Komisji² przeprowadzono za pośrednictwem specjalnych stron internetowych; trzy otwarte 12-tygodniowe konsultacje z zainteresowanymi stronami i cztery spotkania z zainteresowanymi stronami odbyły się w latach 2012–2015.

Skontaktowano się z około trzystoma ekspertami, przedstawicielami z państw członkowskich, stowarzyszeniami branżowymi, producentami EEE, organizacjami pozarządowymi zajmującymi się ochroną środowiska, przedsiębiorstwami i instytucjami konsultingowymi oraz z innego rodzaju organizacjami (np. uniwersytetami). Otrzymano odpowiedzi od około czterdziestu uczestników i udostępniono je opinii publicznej. Respondenci reprezentowali głównie przedsiębiorstwa i organy publiczne.

W odpowiedziach dotyczących preferencji w zakresie rozwiązywania przedmiotowych problemów, większość respondentów podawała:

- jeżeli chodzi o problem dotyczący rynku wtórnego, zniesienie „wstrzymania” operacji na rynku wtórnym w odniesieniu do wszelkiego EEE nowo objętego zakresem stosowania i zmianę okresu przejściowego na wymóg dotyczący zgodności przed upływem tej samej daty;
- jeżeli chodzi o problem dotyczący części zamiennych, wprowadzenie przepisu dotyczącego napraw wyprodukowanego sprzętu;
- jeżeli chodzi o problem dotyczący maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach, wyłączenie z zakresu stosowania dyrektyw RoHS maszyn dwusilnikowych zasilanych przewodowo;
- jeżeli chodzi o problem dotyczący organów piszczalkowych, przepis dotyczący wyłączenia z zakresu stosowania organów piszczalkowych.

Powyższe warianty uznano za skuteczne, efektywne i bezpieczne rozwiązania oraz zostały one odzwierciedlone we wniosku Komisji.

Ocena skutków

W latach 2012–2015 Komisja przeprowadziła trzy badania. Uwzględniono również powiązane badania przeprowadzone przez państwa członkowskie. Sprawozdanie z oceny wpływu otrzymało pozytywną opinię Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, a jego opis zawarty jest w streszczeniu do tego sprawozdania.

Proponowane przez Komisję środki stanowiłyby rozwiązanie czterech zidentyfikowanych problemów i przyniosłyby korzyści omówione poniżej; każdy negatywny wpływ byłby ograniczony lub marginalny.

Przywrócenie rynku wtórnego i zwiększenie dostępności części zamiennych do niektórych EEE będzie miało następujące pozytywne skutki:

² http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/studies_rohs4_en.htm

- obniżenie kosztów i zmniejszenie obciążenia administracyjnego zarówno dla przedsiębiorstw, w tym MŚP, jak i dla organów publicznych;
- pozytywny wpływ na gospodarkę pod względem dodatkowych możliwości rynkowych dla sektora napraw i sprzedaży na rynku wtórnym;
- pozytywny wpływ społeczny, w tym na szpitale unijne, co pomogłoby zaoszczędzić około 170 mln EUR po 2019 r. ze względu na zachowanie możliwości odsprzedania i zakupu używanych wyrobów medycznych;
- korzyści dla środowiska pod względem zmniejszonego całkowitego wytwarzania odpadów: możliwość długotrwałego korzystania z EEE odroczy koniec jego cyklu życiowego i unieszkodliwianie odpadów, tym samym opóźniając wytwarzanie odpadów niebezpiecznych (WEEE). W większości przypadków wpływ na środowisko w wyniku produkowania dodatkowych części zamiennych jest marginalny w porównaniu z korzyściami wynikającymi z utrzymania w użytkowaniu całego sprzętu. Środek ten zapobiegnie powstawaniu ponad 3 000 ton odpadów niebezpiecznych rocznie w UE, a tym samym wspomże inicjatywę dotyczącą gospodarki o obiegu zamkniętym. Dłuższy czas wykorzystywania EEE przyniesie także dodatkowe oszczędności w zakresie energii i surowców.

Wyłączenie organów piszczalkowych z zakresu stosowania dyrektywy pomoże uniknąć utraty do 90 % miejsc pracy w sektorze i rocznej straty do 65 mln EUR do 2025 r. Ponadto pozwoli to również uniknąć znaczącej straty kulturowej w postaci zaprzestania wytwarzania organów piszczalkowych, ich utrzymywania, a także stopniowego zaprzestania ich użycia.

Wyłączenie maszyn jezdnych z napędem trakcyjnym nieporuszających się po drogach z zakresu stosowania dyrektywy wspomże rozwój przemysłu w tym sektorze przez wyeliminowanie zakłóceń w traktowaniu maszyn. Na przykład w odniesieniu do sektora maszyn czyszczących w niniejszym wniosku zezwala się na wprowadzenie na rynek 14 000 jednostek zasilanych przewodowo każdego roku (obróć wyniesie 300 mln EUR), co zapobiegnie ryzyku wyeliminowania tych modeli maszyn z rynku UE. Spowoduje to również ograniczenie kosztów i niepotrzebnego obciążenia administracyjnego zarówno dla przedsiębiorstw, w tym MŚP, jak i organów publicznych.

4. WPLYW NA BUDŻET I ELEMENTY FAKULTATYWNE

Niniejszy wniosek legislacyjny nie ma wpływu na budżet.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniająca dyrektywę 2011/65/UE w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁴,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 24 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r.⁵ w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (EEE) nakłada na Komisję obowiązek zbadania potrzeby zmiany zakresu stosowania dyrektywy 2011/65/UE w odniesieniu do EEE, którego ta dyrektywa dotyczy, oraz, w stosownych przypadkach, przedstawienia wniosku ustawodawczego związanego z jakimikolwiek dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi tego EEE.
- (2) W celu promowania w Unii gospodarki o obiegu zamkniętym należy ułatwiać prowadzenie operacji na rynku wtórnym związanych ze sprzętem elektrycznym i elektronicznym (EEE), w tym działań w zakresie naprawy, wymiany części zamiennych, renowacji i ponownego użycia tego sprzętu. Należy zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i ochrony środowiska, w tym poprzez przyjazny dla środowiska odzysk i unieszkodliwianie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Należy unikać nakładania niepotrzebnych obciążeń administracyjnych na uczestników rynku. Zgodnie z dyrektywą 2011/65/UE dopuszcza się, aby EEE nieobjęty zakresem stosowania poprzedniej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/95/WE⁶, który nie spełnia wymagań

³ Dz.U. C z , s. .

⁴ Dz.U. C z , s. .

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 88).

⁶ Dyrektywa 2002/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. L 37 z 13.2.2003, s. 19).

dyrektywy 2011/65/WE, był nadal dostępny na rynku do dnia 22 lipca 2019 r. Po tym dniu zarówno pierwsze wprowadzenie niezgodnego z przepisami EEE na rynek, jak i operacje na rynku wtórnym są jednak zakazane. Tego rodzaju zakaz prowadzenia operacji na rynku wtórnym nie jest spójny z ogólnymi zasadami będącymi podstawą środków Unii mających na celu zbliżenie przepisów dotyczących produktów, w związku z czym zakaz ten należy znieść.

- (3) Pewne grupy produktów niszowych należy wyłączyć z zakresu stosowania dyrektywy 2011/65/UE, ponieważ ich włączenie przyniosłoby marginalne korzyści dla środowiska lub zdrowia oraz doprowadziłoby do powstania nierozwiązywalnych problemów ze zgodnością lub zakłóceń, których nie można byłoby skutecznie wyeliminować za pomocą mechanizmu wyłączenia przewidzianego w tej dyrektywie.
- (4) Piszczalki w organach są wytwarzane przy użyciu szczególnego rodzaju stopu na bazie ołowiu, dla którego nie znaleziono jeszcze alternatywy. Większość organów piszczalkowych znajduje się w tym samym miejscu przez stulecia, a stopa obrotu tymi organami jest marginalna. Z zakresu stosowania dyrektywy 2011/65/UE należy wyłączyć organy piszczalkowe, ponieważ ich włączenie przyniosłoby marginalną korzyść pod względem zastąpienia ołowiu.
- (5) Dyrektywa 2011/65/UE nie ma zastosowania do maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach z pokładowym źródłem zasilania, udostępnianych wyłącznie do użytku profesjonalnego. Jednak w przypadku pewnych maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach oba modele produkuje się na tej samej linii produkcyjnej, przy czym jedyna różnica między nimi to źródło zasilania (pokładowe lub zewnętrzne). Zgodnie z dyrektywą obie wersje powinny być traktowane w ten sam sposób. Maszyny jezdne nieporuszające się po drogach z napędem trakcyjnym zasilanym zewnętrznym źródłem energii powinny zatem również zostać wyłączone z zakresu stosowania dyrektywy 2011/65/UE.
- (6) Z uwagi na fakt, że wyłączenia od ograniczenia w stosowaniu niektórych niebezpiecznych substancji powinny obowiązywać przez ograniczony czas, należy wyraźnie określić maksymalny okres obowiązywania istniejących wyłączeń w odniesieniu do wszystkich stosownych kategorii EEE, w tym kategorii 11, jak określono w załączniku I do dyrektywy 2011/65/UE.
- (7) Po przedłożeniu wniosku o przedłużenie wyłączenia od Komisji wymaga się podjęcia decyzji nie później niż 6 miesięcy przed terminem wygaśnięcia obowiązującego wyłączenia, chyba że szczególne okoliczności uzasadniają inny termin. Nie określono terminu, w którym Komisja musi podjąć decyzję w sprawie wniosków o nowe wyłączenia. Zgodnie ze sprawozdaniem Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wykonywania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, powierzonych Komisji zgodnie z dyrektywą 2011/65/UE⁷, w praktyce termin ten okazał się niewykonalny w związku z szeregiem obowiązkowych etapów procedury koniecznych do przeprowadzenia oceny wniosku o przedłużenie. Wspomniany termin nie tylko nie wnosi żadnej dodatkowej wartości do obowiązującej procedury sprawdzającej wnioski o przedłużenie, ale także ze względu na swoją niewykonalność wywołuje niepewność w przedsiębiorstwach i u innych zainteresowanych stron. Ciągłość działania jest zapewniona, ponieważ uczestnicy rynku mogą polegać na tym, że obowiązujące wyłączenie zachowa ważność do czasu podjęcia decyzji w sprawie

⁷ COM(2016) 215 final z 18.4.2016.

wniosku o przedłużenie. W związku z powyższym należy usunąć przepis dotyczący terminu.

- (8) Państwa członkowskie nie mogą w wystarczającym stopniu osiągnąć celów tej dyrektywy w zakresie przyczynienia się do ochrony zdrowia ludzi oraz przyjaznego dla środowiska odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego za pomocą ograniczenia stosowania niebezpiecznych substancji w EEE, ponieważ różnice w przepisach lub środkach administracyjnych przyjętych przez państwa członkowskie mogą tworzyć bariery dla handlu i zakłócać konkurencję w Unii, a tym samym wpływać bezpośrednio na rynek wewnętrzny; możliwe jest jednak – ze względu na skalę problemu i jego wpływ na inne przepisy Unii w sprawie odzysku i unieszkodliwienia odpadów oraz w sprawie obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak ochrona zdrowia ludzi – lepsze osiągnięcie tych celów na poziomie Unii, która może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 2011/65/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- a) skreśla się ust. 2;
- b) w ust. 4 dodaje się lit. k) w brzmieniu:
„k) organów piszczalkowych.”;

2) art. 3 pkt 28) otrzymuje brzmienie:

„28) »maszyny ruchome nieporuszające się po drogach udostępniane wyłącznie do użytku profesjonalnego« oznaczają udostępniane wyłącznie do użytku profesjonalnego maszyny z pokładowym źródłem zasilania lub napędem trakcyjnym, których funkcjonowanie wymaga poruszania się lub ciągłego lub półciągłego przemieszczania się między następującymi po sobie stałymi miejscami pracy.”;

3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ustęp 1 stosuje się do wyrobów medycznych i przyrządów do nadzoru i kontroli wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2014 r., do wyrobów medycznych do diagnostyki *in vitro* wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2016 r., przyrządów do nadzoru i kontroli w obiektach przemysłowych wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2017 r. i do wszelkiego innego EEE nieobjętego zakresem stosowania dyrektywy 2002/95/WE wprowadzanego do obrotu od dnia 22 lipca 2019 r.”;

b) w ust. 4 dodaje się lit. ea) w brzmieniu:

„ea) wszelkiego innego EEE nieobjętego zakresem stosowania dyrektywy 2002/95/WE wprowadzanego do obrotu do dnia 22 lipca 2019 r.”;

4) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Dla wyłączeń wymienionych w załączniku III w jego brzmieniu z dnia 21 lipca 2011 r. maksymalny okres obowiązywania, który może zostać przedłużony, chyba że ustalony zostanie krótszy okres, wynosi:

a) pięć lat dla kategorii 1–7 i 10 podanych w załączniku I od dnia 21 lipca 2011 r.;

b) siedem lat dla kategorii 8 i 9 podanych w załączniku I od odpowiednich dat, określonych w art. 4 ust. 3;

c) pięć lat dla kategorii 11 podanej w załączniku I od dnia 22 lipca 2019 r.”;

b) w ust. 5 skreśla się pierwsze zdanie akapitu drugiego.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [insert date ten months after the entry into force of this Directive]. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący